

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II HISTORY

C

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

(To be filled by the Candidate)

JUN - 10220

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 36

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठवरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोन्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

JUN - 10220/II—C

History
Paper II
इतिहास
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]**[Maximum Marks : 200**

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. The 'Bharuch hoard' is an archaeological find of..... gold coins.	1. 'भरूच हॉर्ड' हा.....सोने नाण्यांचा पुरातत्त्वीय शोध आहे.
(A) 13th century	(A) 13व्या शतकातील
(B) 14th century	(B) 14व्या शतकातील
(C) 15th century	(C) 15व्या शतकातील
(D) 16th century	(D) 16व्या शतकातील
2. Prakurekhe is related to :	2. 'प्राकूलेखे' कशाशी संबंधित आहे ?
(A) Social system of Vijayanagar Empire	(A) विजयनगर साम्राज्यातील समाजरचना
(B) Festivals of Vijayanagar Empire	(B) विजयनगर साम्राज्यातील सन-उत्सव
(C) Law-codes of Vijayanagar Empire	(C) विजयनगर साम्राज्यातील कायदे संहिता
(D) Revenue system of Vijayanagar Empire	(D) विजयनगर साम्राज्यातील महसूल पद्धत

3. One of the longest *qanats* in the Deccan is that which supplied water to the.....fort.

- (A) Golconda
- (B) Gulbarga
- (C) Bijapur
- (D) Bidar

4. The *Ni'matnama* as a history of painting styles is important because it shows :

- (A) The combination of Deccani and Rajput styles
- (B) The emergence of a distinctive central Indian style
- (C) The combination of Iranian and Indian styles
- (D) The emergence of the Deccani style

3. दख्खनमधील सर्वात लांबीचा कोणता कनात किल्ल्याला पाणी पुरवठा करत होता ?

- (A) गोलकोंडा
- (B) गुलबर्गा
- (C) विजापुर
- (D) बिदर

4. निमातनामा चित्रकला शैलीच्या इतिहासासाठी महत्त्वाचे साधन आहे कारण त्यामध्ये..... दिसून येते.

- (A) दख्खनी आणि राजपूत शैलीचे एकीकरण
- (B) मध्य भारतातील विशिष्ट शैलीचा उदय
- (C) इराणी आणि भारतीय शैलीचे एकीकरण
- (D) दख्खनी शैलीचे उदय

5. At the Battle of Khanwa, Babar had to face.....

- (A) Rana Sanga
- (B) Rana Pratap
- (C) The Afghans
- (D) A confederacy of Rajputs

6. Which of the following Mughal rulers never established a permanent capital ?

- (A) Babar
- (B) Humayun
- (C) Akbar
- (D) Jahangir

7. Akbar abolished pilgrimage tax in..... and jizya in.....

- (A) 1563, 1564
- (B) 1564, 1565
- (C) 1543, 1544
- (D) 1568, 1569

5. खानवाच्या युद्धात बाबरचा सामना..... सोबत होता.

- (A) राना सांगा
- (B) राणा प्रताप
- (C) अफघान
- (D) राजपुतांच्या संघ

6. पुढीलपैकी कोणत्या मुघल राजाने कायमस्वरूपी राजधानी स्थापन केली नाही ?

- (A) बाबर
- (B) हुमायून
- (C) अकबर
- (D) जहांगिर

7. अकबरने तीर्थयात्रे वरील कर.....मध्ये आणि जिझ्या.....मध्ये रद्द केले.

- (A) 1563, 1564
- (B) 1564, 1565
- (C) 1543, 1544
- (D) 1568, 1569

8. Name the monument built by Sher Shah in Delhi.....
- (A) Quwwatul Islam mosque
(B) Qila-i-Kuhna masjid
(C) Siri fort
(D) Hauz Khas madrasa
9. Which of the following is an important source for the study of the Nizamshahi dynasty and Malik Ambar ?
- (A) Ain-i-Akbari
(B) Futuhat-i-Salatin
(C) Burhan-i-Maasir
(D) Tuzuk-i-Babari
10. Which of the following were the main Nayak kingdoms that emerged after the decline of the Vijayanagar Empire ?
- (A) Madurai, Jinji, Thanjavur
(B) Jinji, Mysore, Madurai, Thanjavur
(C) Madurai, Jinji, Thanjavur, Mysore
(D) Madurai, Jinji, Thanjavur, Ikkeri

8. दिल्लीत शेर शाह सूरीने बांधलेल्या स्मारकाचे नाव.....
- (A) कूअत उल इस्लाम मस्जिद
(B) किला-इ-कुहना मस्जिद
(C) सिरी किल्ला
(D) हौज खास मदरासा
9. निझामशाही राजघराणे आणि मलिक अंबर यांच्या अभ्यासासाठी पुढीलपैकी कोणते संदर्भसाधन उपयुक्त ठरते ?
- (A) आईन-ए-अकबरी
(B) फुतूहात-ए-सलातीन
(C) बुऱ्हान-ए-मासिर
(D) तुझूक-ए-बाबरी
10. विजयनगर साम्राज्याच्या ऱ्हासानंतर पुढीलपैकी कोणते प्रमुख नायक राज्यांचा उदय झाला ?
- (A) मदुराई, जिंजी, तंजावर
(B) जिंजी, म्हैसूर, मदुराई, तंजावर
(C) मदुराई, जिंजी, तंजावर, म्हैसूर
(D) मदुराई, जिंजी, तंजावर, इक्केरी

11. The Char Minar at Daulatabad was erected by Zafar Khan who is better known as :

- (A) Alauddin Hasan Bahman Shah
- (B) Firoz Shah Tughlaq
- (C) Firoz Bahman Shah
- (D) Ulugh Khan

12. The Marathas attacked Goa in :

- (A) 1677
- (B) 1689
- (C) 1730
- (D) 1756

13. In the Vijayanagar Empire's administrative system, to what do the terms *amara*, *bhandarvada* and *manya* refer ?

- (A) Types of land grants
- (B) Types of taxes
- (C) Modes of transport
- (D) Customs duties collected at the port of Krishnapattam

11. दौलताबादचा चारमिनार हा जाफरखान याने उभारला. त्याला.....म्हणून ओळखले जाते.

- (A) अलाउद्दीन हसन बहमन शाह
- (B) फिरोझ शाह तुघलक
- (C) फिरोझ बहमन शाह
- (D) उलुघ खान

12. मराठ्यांनी गोव्यावर.....मध्ये हल्ला केला.

- (A) 1677
- (B) 1689
- (C) 1730
- (D) 1756

13. विजयनगर साम्राज्यातील प्रशासन व्यवस्थेत आमरा, भंदारवाडा आणि मान्य या संज्ञा कोणत्या संदर्भात वापरले जातात ?

- (A) जमीन अनुदानाचे प्रकार
- (B) करांचे प्रकार
- (C) वाहतुकीच्या पद्धती
- (D) कृष्णपट्टम बंदरात गोळा केला जाणारा सीमा शुल्क

14. *Khurda* was a form of payment.....
made to.....

- (A) In kind, the Kulkarni
- (B) In kind, the Patil
- (C) In cash, the Kulkarni
- (D) In cash, the Patil

15. In Mughal administration, the
governor of a port was called.....,
while the chief collector of customs
was called.....

- (A) Kotwal, mutasaddi
- (B) Mutasaddi, shahbandar
- (C) Shahbandar, mutasaddi
- (D) Mutasaddi, kotwal

16. The system of *nazar-pahani* as a
method of revenue assessment and
collection was initiated by.....

- (A) Mahmud Gawan
- (B) Raja Todar Mal
- (C) Malik Ambar
- (D) Malik Kafur

14. खुरदा हा.....ला (दिले जाणारे)
एका प्रकाराचे देणे होते.

- (A) वस्तू रूपात, कुलकर्णी
- (B) वस्तू रूपात, पाटील
- (C) रोख, कुलकर्णी
- (D) रोख, पाटील

15. मुघल प्रशासनात बंदरच्या गव्हर्नरला.....
वर सीमा शुल्क गोळा करणा-या प्रमुख
अधिकारी..... म्हटले जाते ?

- (A) कोतवाल, मुतसद्दी
- (B) मुतसद्दी, शाहबंदर
- (C) शाहबंदर, मुतसद्दी
- (D) मुतसद्दी, कोतवाल

16. म्हसूल मूल्य निर्धारण आणि गोळा करण्यासाठी
नजर पाहणीच्या पद्धतीची सुरुवात..... च्या
काळात करण्यात आली.

- (A) महमूद गवन
- (B) राजा तोडरमल
- (C) मलिक अंबर
- (D) मलिक कफूर

17.is to measurement of land in Maharashtra as..... is to measurement of land in north India.

- (A) Gaz, ilahi
- (B) Kathi, jarib
- (C) Bigha, biswa
- (D) Tansu, jital

18. Chhatrapati Shivaji Maharaj came into conflict with the Mughals for the first time in.....

- (A) 1655
- (B) 1657
- (C) 1659
- (D) 1661

19. Vangi in medieval Maharashtra was an additional tax on :

- (A) The brinjal harvest
- (B) Metal lamps supplied to a temple
- (C) Merchants
- (D) Bamboos brought in for sale in a village fair

17. जमीन मोजण्यासाठी महाराष्ट्रात..... वर उत्तर भारतात..... वापरले जात असे.

- (A) गज, इलाहि
- (B) काठी, जरिब
- (C) बिघा, बिसवा
- (D) तनसू, जितल

18. छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा मुघलांसोबत पहिले युद्ध..... मध्ये झाले.

- (A) 1655
- (B) 1657
- (C) 1659
- (D) 1661

19. मध्यकालीन महाराष्ट्रात वांगी हा अतिरिक्त करवर होता.

- (A) वांग्याचा कापणी
- (B) मंदिराला पुरवलेले धातूचे दिवे
- (C) व्यापारी
- (D) गावातील जत्रेत विकण्यासाठी आणलेल्या बांबू

20. The <i>Mirat-i-Ahmadi</i> has the word '<i>talpat</i>'. What does the word mean ? (A) State property, equivalent to Khalisa land (B) Community owned property in the tribal areas (C) Land owned by individual peasants (D) Land that could be assigned in <i>Jagir</i> 21. Which city was also known as <i>khujista buniyad</i> in the 17th century ? (A) Burhanpur (B) Bidar (C) Ahmednagar (D) Aurangabad 22. Maratha attack on Salsette in 1730 was repulsed by : (A) The Portuguese (B) The English and the French (C) The English (D) The English and Portuguese	20. मीरात-इ-अहमदी मध्ये 'तलपट' हा शब्द आढळतो. या शब्दाचा अर्थ काय ? (A) राज्यांची मालमत्ता, खालसा जमिनीच्या समान (B) आदिवासी भागात असणारी सामुदायिक मालमत्ता (C) वैयक्तिक शेतकऱ्यांच्या मालकीची जमीन (D) जागीर देता येणारी जमीन 21. सतराव्या शतकात कोणते शहर खुजिस्ता बुनियाद या नावाने सुद्धा ओळखले जात असे ? (A) बुरहानपूर (B) बिदर (C) अहमदनगर (D) औरंगाबाद 22. 1730 मधील साष्टीवरील मराठ्यांचा हल्लानी परतवला. (A) पोर्तुगीज (B) इंग्रज व फ्रेंच (C) इंग्रज (D) इंग्रज व पोर्तुगीज

23. The Marathi chronology entitled *Pargana Wai Yadinama* is important as a source because :

- (A) It is based on Ferishta's work in Wai
- (B) It gives the names of officers in Wai
- (C) It gives an account of the Peshwa's jagirs in Wai
- (D) It gives details of Chhatrapati Shivaji Maharaj's conquests around Wai

24. Who among the following Bhakti saints also provides information on aspects of Mughal administration ?

- (A) Surdas and Dadu Dayal
- (B) Surdas and Mirabai
- (C) Mirabai and Sant Namdev
- (D) Sant Namdev and Sant Kabir

23. परगना वाई यादीनामा नावाची मराठी शकावली एक महत्वाचा साधन आहे कारण :

- (A) वाई वरील फेरिश्ताच्या साधनावर ते आधारित आहे.
- (B) त्यामध्ये वाई भागातील अधिकाऱ्यांची नावे आहे.
- (C) वाई मधील पेशवाच्या जागीरचे वृत्तांत त्यामध्ये आहे.
- (D) वाई जवळ/भोवती छत्रपती शिवाजी महाराजांनी जिंकलेल्या मुलुखाचे सविस्तर वर्णन आहे.

24. खालीलपैकी भक्ती चळवळीतील कोणते संत मुघल प्रशासनाच्या पैलूवर माहिती उपलब्ध करून देतात ?

- (A) सूरदास आणि दादू दयाल
- (B) सूरदास आणि मीराबाई
- (C) मीराबाई आणि संत नामदेव
- (D) संत नामदेव आणि संत कबीर

25. In which south Indian source do we get information about the invasion of Nadir Shah ?

- (A) The *Tuzuk-i-Walajahi*
- (B) The Diary of Ananda Ranga Pillai
- (C) The Report on the Zamindars of Sivaganga
- (D) The report on the rebellion of Yachama Nayak

26. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Colonial Fort)

- (i) Dansborg
- (ii) Geldria
- (iii) St. David
- (iv) San Thome

List II

(Colonial Power)

- (a) English
- (b) Portuguese
- (c) Danish
- (d) Dutch

Codes :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (a) (c) (d) (b)
- (C) (c) (a) (b) (d)
- (D) (c) (d) (a) (b)

25. कोणत्या दक्षिण भारतीय साधनमध्ये नादीर शाहच्या हल्ल्याची माहिती भेटते ?

- (A) तुझुक-इ-वलाजही
- (B) आनंद रंग पिल्लईची नोंदवही
- (C) शिवगंगातील जमीनदारावरचे अहवाल
- (D) याचमा नायकच्या बंडाचा अहवाल

26. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेतांतून योग्य तो पर्याय निवडा :

सूची-I

(वसाहतीतील किल्ले)

- (i) दान्सबोर्ग
- (ii) गेल्लिद्रिया
- (iii) सेंट डेव्हिड
- (iv) सानथोमे

सूची II

(वसाहतीक सत्ता)

- (a) इंग्लिश
- (b) पोर्तुगीज
- (c) डेनिश
- (d) डच

संकेतांक

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (a) (b) (c) (d)
- (B) (a) (c) (d) (b)
- (C) (c) (a) (b) (d)
- (D) (c) (d) (a) (b)

27. Who was the first collector of Khandesh ? (A) Henry Pottinger (B) John Briggs (C) Chaplin (D) Robertson	27. खानदेशचा प्रथम जिल्हाधिकारी कोण होता ? (A) हेनरी पॉटींजर (B) जॉन ब्रिग्स (C) चैपलीन (D) रॉबर्टसन
28. Who among the following said, “the armour of the isolated self-sufficient village was pierced by the steel rail, and its life blood ebbed away” ? (A) R. C. Dutt (B) Dadabhai Naoroji (C) D.H. Buchanan (D) Sir Thomas Munro	28. ‘स्वयंपूर्ण खेड्यांचे चिळखत पोलादी रूळानें भोकसले गेले आणि त्याचे जीवन कमी झाले’ पुढीलपैकी कोणी हे विधान केले ? (A) आर.सी. दत्त (B) दादाभाई नौरोजी (C) डी.एच. बकानन (D) सर थॉमस मनरो
29. Before 1857, the highest post in the civil administration of the East India Company that an Indian could occupy was : (A) Subhedar (B) Sadr-i-Amin (C) Mamlatdar (D) Sipah Salar	29. 1857 पूर्वी ईस्ट इंडिया कंपनीच्या मुलकी प्रशासनात भारतीय व्यक्तीला जास्तीतजास्त हे पद मिळणे शक्य होते : (A) सुभेदार (B) सद्र-इ-अमीन (C) मामलतदार (D) सिपाहसालार

30.was the first Indian to be made a fellow of the Royal Society of London.

- (A) Ardeshir Cursetjee
- (B) Behramjee Malbari
- (C) Nowrosjee Wadia
- (D) Jamshetji Tata

31. Who among the following complained to the British Government that one third of Bengal had been transformed into “a jungle inhabited only by wild beasts” ?

- (A) Warren Hastings
- (B) Lord Cornwallis
- (C) William Bentinck
- (D) Lord Ripon

32. Thomas Babington Macaulay started his career as the.....

- (A) Historian
- (B) Lawyer
- (C) Economist
- (D) Educationalist

30. रॉयल सोसायटीचा पहिला भारतीय फेलो होता :

- (A) अर्देशीर कर्सेटजी
- (B) बेहरामजी मलबारी
- (C) नौरोसजी वाडिया
- (D) जमशेदजी टाटा

31. बंगालचा एक त्रितीयांश भागाचे रूपांतर एका “जंगलात ज्यामध्ये फक्त जंगली जनावरे राहतात” असे झाले आहे, हे विधान कोणी केले ?

- (A) वॉरेन हेस्टिंग्स
- (B) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस
- (C) विल्यम बेंटिंक
- (D) लॉर्ड रिपन

32. थॉमस बॅबिंग्टन मेकॉले यांनी प्रथम खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्रात कारकिर्द सुरू केली ?

- (A) इतिहासकार
- (B) वकील
- (C) अर्थशास्त्रज्ञ
- (D) शिक्षणतज्ज्ञ

33. Who among the following was a founder of Widow Marriage Association in 1861 ?

- (A) Debendranath Tagore
- (B) Mahadev Govind Ranade
- (C) Surendranath Banerjee
- (D) Swami Dayanand Saraswati

34. Dadabhai Naoroji worked as a Professor of.....at University College, London.

- (A) Economics
- (B) Political Science
- (C) Gujarati
- (D) Philosophy

35. In 1883 who among the following described India as a mere 'geographical expression' with no sense whatever of national unity ?

- (A) J.R. Seeley
- (B) John Strachey
- (C) Macaulay
- (D) Lord Dufferin

33. खालीलपैकी 'विधवा विवाह' संस्थेचे संस्थापक कोण होते ?

- (A) देवेंद्रनाथ टागोर
- (B) महादेव गोविंद रानडे
- (C) सुरेंद्रनाथ बानर्जी
- (D) स्वामी दयानंद सरस्वती

34. दादाभाई नौरोजी हे युनिव्हर्सिटी कॉलेज, लंडन येथे.....या विषयाचे प्राध्यापक म्हणून कार्यरत होते.

- (A) अर्थशास्त्र
- (B) राज्यशास्त्र
- (C) गुजराती
- (D) तत्त्वज्ञान

35. 1883 मध्ये भारताचे वर्णन एक "भौगोलिक वाक्यप्रचार जे राष्ट्रीय ऐकतेच्या भावाने विरहित आहे", असे कोणी केले ?

- (A) जे.आर. सीली
- (B) जॉन स्ट्राची
- (C) मकाउले
- (D) लॉर्ड डफ्फेरीन

36. Who opened a Widow home at Pune, formed a widow remarriage association, married a widow in 1893 and in 1916 founded a Women's University in Bombay ?

- (A) M.G. Ranade
- (B) D.K. Karve
- (C) Bal Gangadhar Tilak
- (D) G.V. Joshi

37. Who among the following was *not* part of the 'Panchkathiya' system agitation ?

- (A) Sheikh Gulab
- (B) Harbans Sahay
- (C) Pir Mohammad Munsif
- (D) Rajendra Prasad

38. Badruddin Tyabji presided over the Congress Session held at :

- (A) Madras
- (B) Mumbai
- (C) Delhi
- (D) Lahore

36. ज्यांनी पुण्यामध्ये विधवा गृह, विधवा पुनर्विवाह संस्था, 1893 मध्ये विधवेबरोबर विवाह आणि 1916 मध्ये मुंबई येथे महिला विद्यापीठाची स्थापना केली ?

- (A) एम.जी. रानडे
- (B) डी. के. कर्वे
- (C) बाळ गंगाधर टिळक
- (D) जी.व्ही. जोशी

37. खालीलपैकी कोण 'पाचकाठी' पद्धतीच्या आंदोलनामध्ये सहभागी नव्हते ?

- (A) शेख गुलाब
- (B) हरबंस सहाय
- (C) पीर मोहम्मद मुन्सी
- (D) राजेंद्र प्रसाद

38. बदरुद्दीन तैय्यबजी कोणत्या ठिकाणच्या काँग्रेस अधिवेशनाचे अध्यक्ष होते ?

- (A) मद्रास
- (B) मुंबई
- (C) दिल्ली
- (D) लाहोर

39. Ganesh Gosh was associated with :

- (A) Lahore conspiracy case
- (B) Kakori case
- (C) Chittagon Armour Raid Case
- (D) Bomb assault in Muzaffarpur

40. Who among the following had, while fasting in the prison, written to the British governor, "The individual must die so that the nation may live. Today, I must die so that India may win freedom and glory" ?

- (A) Jatin Das
- (B) Lala Lajpat Rai
- (C) M.K. Gandhi
- (D) S.C. Bose

41. The first session of All India Trade Congress in Bombay in 1920 was presided over by :

- (A) Jawaharlal Nehru
- (B) V.V. Giri
- (C) Lala Lajpat Rai
- (D) N.M. Joshi

39. गणेश घोष खालीलपैकी कशाशी संबंधित होते ?

- (A) लाहोर कट खटला
- (B) काकोरी खटला
- (C) चितगांव शस्त्रागार हल्ला खटला
- (D) मुजफ्फरपूर बॉम्ब हल्ला

40. खालीलपैकी कुणी जेलमध्ये उपोषण करत असताना गवर्नरला लिहिलेल्या पत्रात म्हटले होते की, "व्यक्तीस मरणे आवश्यक आहे ज्यामुळे राष्ट्र जगू शकेल. आज मला मरावे लागेल जेणेकरून भारत स्वातंत्र्य व वैभव प्राप्त करू शकेल" ?

- (A) जतीन दास
- (B) लाला लाजपत राय
- (C) एम.के. गांधी
- (D) एस.सी. बोस

41. 1920 मध्ये मुंबई येथे भरलेल्या पहिल्या अखिल भारतीय व्यापारी काँग्रेसचे अध्यक्षपद कोणी भूषविले ?

- (A) जवाहरलाल नेहरू
- (B) व्ही.व्ही. गिरी
- (C) लाला लाजपत राय
- (D) एन.एम. जोशी

42. "If our goal is to take Mother India to new heights in the world, then the first condition for that is unity, peace and harmony," this slogan was given by : (A) Mahatma Gandhi (B) Dr. Ambedkar (C) Sardar Patel (D) Subhas Chandra Bose	42. "जर आपले ध्येय आपल्या भारतभूमीला जगामध्ये नवीन उंचीवर आणण्याचे असेल तर त्यासाठी पहिली अट आहे ऐक्य, शांती आणि सद्भावना" हा संदेश कुणी दिला होता ? (A) महात्मा गांधी (B) डॉ. आंबेडकर (C) सरदार पटेल (D) सुभाष चंद्र बोस
43. Who was the President of Indian National Congress at the time of Quit India Movement ? (A) Jawaharlal Nehru (B) Pattabhi Sitaramayya (C) Maulana Abul Kalam Azad (D) J.B. Kripalani	43. भारत छोडो आंदोलनाच्या वेळी काँग्रेस अध्यक्ष कोण होते ? (A) जवाहरलाल नेहरू (B) पट्टाभि सीतारमैया (C) मौलाना अबुल कलाम आझाद (D) जे.बी. कृपलानी
44. Anantrao Chitre was a leader of this movement that took place in 1944 in Bombay : (A) Dock Workers' Strike (B) Naval Mutiny (C) Salt Satyagraha (D) Mill Workers' Strike	44. 1944 मध्ये मुंबईत या चळवळीचे नेतृत्व अनंतराव चित्रे यांनी केले : (A) गोदी कामगारांचा संप (B) नाविकांचे बंड (C) मिठाचा सत्याग्रह (D) गिरणी कामगारांचा संप

45. Maulana Abdul Bari belonged to the :

- (A) Aligarh School
- (B) Deoband Madarsa
- (C) Firangi Mahal School
- (D) Nadwat-ul-Ulema

46. The inspirational leader behind the founding of the All India Women's Conference was :

- (A) Durga Bai Deshmukh
- (B) Margaret Cousins
- (C) Madam Cama
- (D) Mutthulaxmi Reddy

47. Who from among the following was a member of the Constituent Assembly ?

- (A) Aruna Asaf Ali
- (B) Begum Aijaz Rasool
- (C) Begum Hazrat Mahal
- (D) Begum Samru

48. The only Annual Session of the Congress over which Mahatma Gandhi presided was held at.....

- (A) Pune
- (B) Belgaum
- (C) Mumbai
- (D) Karachi

45. मौलाना अब्दुल बारीचा संबंध यांच्याशी होता :

- (A) अलिगढ स्कूल
- (B) देवबांद मदरसा
- (C) फिरंगी महाल स्कूल
- (D) नाद्वात-उल-उलेमा

46. भारतीय महिला परिषदेच्या स्थापने मागची प्रेरणा कोणत्या नेत्यांची होती ?

- (A) दुर्गाबाई देशमुख
- (B) मागरिट कझिन्स
- (C) मादाम कामा
- (D) मुत्थुलक्ष्मी रेड्डी

47. पुढीलपैकी कोण भारताच्या संविधान समितीच्या सदस्य होत्या ?

- (A) अरुणा आसफ अली
- (B) बेगम एजाझ रसूल
- (C) बेगम हज़रत महल
- (D) बेगम सामरू

48. महात्मा गांधी हे फक्त एकदा काँग्रेसच्या..... येथे भरलेल्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष होते.

- (A) पुणे
- (B) बेळगाव
- (C) मुंबई
- (D) कराची

49. The title Rani was conferred on the Naga leader Gaidinliu by..... (A) Mahatma Gandhi (B) Jawaharlal Nehru (C) Subhash Chandra Bose (D) Thakkar Bappa 50. In which year was the Reserve Bank of India established ? (A) 1930 (B) 1931 (C) 1935 (D) 1940 51. In the Interim Government what department was headed by C. Rajgopalachari ? (A) Finance (B) Industries and Supplies (C) Education (D) Defence 52. The Bhoodan leader Vinoba Bhave inaugurated the Bhoodan Movement in : (A) Maharashtra (B) Bihar (C) West Bengal (D) Telangana	49. नागा नेत्या गायदिनलिऊ यांना..... यांनी राणी हा किताब दिला. (A) महात्मा गांधी (B) जवाहरलाल नेहरू (C) सुभाष चंद्र बोस (D) ठक्कर बाप्पा 50. कोणत्या वर्षी भारतीय रिजर्व बँकेची स्थापना झाली ? (A) 1930 (B) 1931 (C) 1935 (D) 1940 51. अंतरिम सरकारमध्ये सी. राजगोपालाचारी हे कोणत्या खात्यांचे प्रमुख होते ? (A) वित्त विभाग (B) उद्योग आणि पुरवठा (C) शिक्षण (D) संरक्षण 52. भूदान नेता विनोबा भावे यांनी भूदान चळवळीची सुरुवात कोठून केली ? (A) महाराष्ट्र (B) बिहार (C) पश्चिम बंगाल (D) तेलंगणा

53. Who was the first woman to become a central cabinet minister in independent India ? (A) Sarojini Naidu (B) Sucheta Kripalani (C) Aruna Asaf Ali (D) Rajkumari Amrut Kaur 54. Who among the following historians is well known for his contributions to subaltern studies ? (A) O.P. Kejriwal (B) Bipan Chandra (C) Ranjit Guha (D) K.N. Panikkar 55. Rajabai Tower designed by George Scott is an example of a combination of.....styles of Architecture. (A) Scottish and English (B) Greek and Roman (C) Venetian and Indian (D) Venetian and Gothic 56. Who is known as the Architect of Panchayati Raj in India ? (A) Ashok Mehta (B) Balwantrai Mehta (C) Vaikunth Mehta (D) Pherozeshah Mehta	53. स्वातंत्र्य भारताच्या केंद्रीय मंत्रिमंडळात कोणती महिला प्रथम मंत्री म्हणून सहभागी होती ? (A) सरोजिनी नायडू (B) सुचेता कृपलानी (C) अरुणा आसफ अली (D) राजकुमारी अमृत कौर 54. खालीलपैकी कोणते इतिहासकार त्यांच्या सबाल्टर्न अभ्यासातील योगदानासाठी सुपरिचित आहेत ? (A) ओ.पी. केजरीवाल (B) बिपन चंद्र (C) रणजित गुहा (D) के.एन. पाणिक्कर 55. जॉर्ज स्कॉट यांच्या आराखड्यानुसार राजाबाई टॉवर हा पुढील दोन वास्तुशैलींच्या मिश्रणातून बांधलेला आहे ? (A) स्कॉटिश आणि इंग्लिश (B) ग्रीक व रोमन (C) व्हेनेशियन आणि भारतीय (D) व्हेनेशियन आणि गॉथिक 56. भारतातील पंचायती राज्यांचे शिल्पकार म्हणून पुढीलपैकी कोण ओळखले जातात ? (A) अशोक मेहता (B) बलवंतराय मेहता (C) वैकुंठ मेहता (D) फिरोझशाह मेहता

57. This internationally acclaimed pioneer of Warli Painting was conferred the Padmashri award in 2011 : (A) Pradip Madawi (B) Jivya Soma Mhase (C) Balu Mhase (D) Bhajju Shyam 58. In which of the following English works do we see the first indication of an 'Orientalist' attitude ? (A) The account of Sir Thomas Roe (B) The Records of Fort St. George, 1672 (C) The Diary of William Hedges (D) The account of Ralph Fitch 59. The integrative model of the state has been put forward by : (A) Burton Stein (B) Herman Kulke (C) Stephen Blake (D) R.S. Sharma 60. The process of verifying the authenticity of a source is referred to as..... (A) Corroboration (B) Internal Criticism (C) Secondary Criticism (D) External Criticism	57. वारली चित्रकलेची पायाभरणी करणाऱ्या आणि आंतरराष्ट्रीय कीर्ती मिळवलेल्या या कलाकाराला 2011 मध्ये पद्मश्री पुरस्कार प्रदान केला गेला : (A) प्रदीप मडावी (B) जिव्या सोमा म्हसे (C) बाळू म्हसे (D) भज्जू श्याम 58. खालीलपैकी कोणत्या इंग्रजी साधनात पोरात्यवादी दृष्टिकोनाचे पहिले चिन्ह दिसून येते ? (A) थॉमस रो यांचा वृत्तांत (B) 1672 फोर्ट सेंट जॉर्जचे रेकॉर्ड (C) विलियम हेजेसची रोजनिशी (D) राल्फ फिचचा वृत्तांत 59. राज्यांचे एकत्रीकृत प्रारूप पुढीलपैकी..... यानी मांडले. (A) बर्टन स्टाइन (B) हेरमान कुल्के (C) स्टीफन ब्लेक (D) राम शरण शर्मा 60. संदर्भसाधनांची अस्सलता तपासून पाहण्याच्या प्रक्रियेला.....म्हणतात. (A) पडताळणी (B) अंतरंग परीक्षण (C) दुय्यम परीक्षण (D) बहिरंग परीक्षण

61. Which of the following is *not* an absolute dating method ?

- (A) Palaeomagnetic method
- (B) C-14 dating method
- (C) Thermoluminescence method
- (D) Stratigraphy

62. Paleobotany is the study of :

- (A) Ancient monuments
- (B) Ancient plant remains
- (C) Ancient coins
- (D) Ancient writings

63. is one of the significant archaeological sites which throws light on the Chalcolithic culture of Maharashtra.

- (A) Patne
- (B) Inamgaon
- (C) Morgaon
- (D) Nagardhan

61. खालीलपैकी कोणती कालमापन पद्धती निरपेक्ष कालमापन पद्धती **नाही** ?

- (A) पुराचुंबकीय पद्धती
- (B) कार्बन-14 पद्धती
- (C) तप्तदीपन पद्धती
- (D) स्तरविज्ञान

62. पॅलीओबॉटनी.....चा अभ्यास आहे.

- (A) प्राचीन स्मारकांचा
- (B) प्राचीन वनस्पतीचे अवशेष
- (C) प्राचीन नाणे
- (D) प्राचीन लिखान

63.हे स्थळ महाराष्ट्रातील ताम्रपाषाण संस्कृतीवर प्रकाश टाकणाऱ्या महत्त्वपूर्ण पुरातत्त्वीय स्थळांपैकी एक स्थळ आहे.

- (A) पाटणे
- (B) इनामगाव
- (C) मोरगाव
- (D) नगरधन

64. Fire-altars found at the Harappan site of.....bear special significance as being associated with community event.

- (A) Kuntasi
- (B) Kalibangan
- (C) Surkotada
- (D) Madina

65. Two most important Harappan crops were.....

- (A) Wheat and Barley
- (B) Sesame and Mustard
- (C) Rice and Peas
- (D) Cotton and Sugarcane

66. The following profession is *not* mentioned in Rig Vedic Samhita :

- (A) Weaver
- (B) Potter
- (C) Goldsmith
- (D) Ironsmith

64.या हडप्पाकालीन स्थळावर सापडलेल्या अग्निकुंडाचे सामुदायिक कार्यक्रमांशी निगडित विशेष महत्त्व आहे.

- (A) कुंतासी
- (B) कालीबंगन
- (C) सुरकोटडा
- (D) मदिना

65.हे दोन महत्त्वाचे हडप्पन पीक होते.

- (A) गहू आणि जव
- (B) तीळ आणि मोहरी
- (C) तांदूळ आणि मटर
- (D) कापूस आणि ऊस

66. ऋग्वेदीक संहितामध्ये खालीलपैकी कोणत्या व्यवसायाचा उल्लेख केलेला नाही ?

- (A) विणकाम
- (B) कुंभार
- (C) सोनार
- (D) लोहार

67. The king of later Vedic times, whose rule extended from one ocean to another ocean, was called.....

- (A) Raja
- (B) Maharaja
- (C) Ektrat
- (D) Ekraj

68. Match the following :

Gana-Name

- (a) Lichchavis
- (b) Sakyas
- (c) Koliyas
- (d) Videhas

Ancient Indian Ganarajya

- (i) Ramagrama
- (ii) Mithila
- (iii) Vaisali
- (iv) Kapilvastu

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (iii) (ii) (i)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (i) (iv) (iii) (ii)
- (D) (ii) (iv) (iii) (i)

67. उत्तरवैदिककाळात ज्या राजाचे साम्राज्य एका समुद्रापासून दुसऱ्यासमुद्रपर्यंत विस्तार पावलेले होते त्यास.....असे संबोधले जात होते.

- (A) राजा
- (B) महाराजा
- (C) एकरात
- (D) एकराज

68. जोड्या लावा :

गणनामे

- (a) लीच्छवी
- (b) शाक्य
- (c) कोळीय
- (d) विदेह

प्राचीन भारतीय गणराज्ये

- (i) रामग्राम
- (ii) मिथीला
- (iii) वैशाली
- (iv) कपिलवस्तु

संकेतांक :

- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (iii) (ii) (i)
- (B) (iii) (iv) (i) (ii)
- (C) (i) (iv) (iii) (ii)
- (D) (ii) (iv) (iii) (i)

69. The most famous 'shatak' of Mathura during post-Mauryan period was a type of..... (A) Metal (B) Dance (C) Wine (D) Cloth	69. मौर्योत्तर काळातील सुप्रसिद्ध 'शाटक' हा कशाचा एक प्रकार कोणता ? (A) धातू (B) नृत्य (C) मद्य (D) वस्त्र
70. Which of the following writers ascertains that—During his father's reign, Ashoka reduced a rising of the Nepalas and Khasyas, tribes of Himalayan mountaineers. (A) Kautilya (B) Bhasa (C) Ashvaghosh (D) Taranath	70. खालीलपैकी कोणत्या लेखकाने असे नमूद केले आहे की, अशोकाने त्याच्या पित्याच्या राजवटीत हिमालय पर्वतरांगांतील आदिवासी समुदाय-नेपाळी व खासी उठाव मोडून काढले ? (A) कौटिल्य (B) भास (C) अश्वघोष (D) तारानाथ
71. Which of the following the Girnar rock edicts of the Mauryan emperor Ashok mentions Kamboja, Gandhara and Aparanta ? (A) First (B) Fifth (C) Eighth (D) Tenth	71. मौर्य सम्राट अशोक कम्बोज, गंधार आणि अपरान्त याचे खालीलपैकी कोणत्या गिरनार शिलालेखात चोल आणि पांड्यांचा उल्लेख आहे ? (A) पहिला (B) पाचवा (C) आठवा (D) दहावा

72. Panini did not mention..... as a type of gold coins in the Ashtadhyayi.

- (A) Suvarna
- (B) Nishka
- (C) Suvarnamashaka
- (D) Shataman

73. Karle cave complex was constructed by.....

- (A) Gautamiputra Satakarni
- (B) Nahapana
- (C) Naganika
- (D) Krishna III

74. The Buddhist art of Gandhara is exclusively well-known for.....

- (A) Absence of Buddha images
- (B) Prevalence of depiction of the Buddha life scenes
- (C) Absence of Bodhisattva images
- (D) Only depiction of Jataka stories

72. अष्टाध्यायी मध्ये पाणिनीने.....याचा उल्लेख सुवर्ण नाण्याचा म्हणून केला नाही.

- (A) सुवर्ण
- (B) निष्क
- (C) सुवर्णमाशक
- (D) शतमान

73. कार्ले येथील शैलसंकुल कोणी तयार केले ?

- (A) गौतमिपुत्र सातकरणी
- (B) नहपान
- (C) नागणिका
- (D) कृष्ण तिसरा

74. गंधार बौद्ध कला प्रामुख्याने..... या साठी प्रसिद्ध आहे.

- (A) बुद्ध प्रतिमांचा अभाव
- (B) बुद्ध जीवनाशी निगडित प्रसंगांचे शिल्पांकन
- (C) बोधिसत्त्व प्रतिमांचा अभाव
- (D) केवळ जातक कथांचे शिल्पांकन

75. Which of the following Gupta inscriptions is said to contain the most decisive evidence in favour of the exclusive ownership of land by the state ? (A) Allahabad Prasasti (B) Bhitari Prasasti (C) Paharpur copper plate (D) Junagarh Rock Inscription	75. खालीलपैकी कोणत्या गुप्त शिलालेखात जमिनीची मालकी राज्याची असल्याचा निर्णायक पुरावा आहे ? (A) अलाहाबाद प्रशस्ती (B) भित्तारी प्रशस्ती (C) पहारपूर ताम्रपट (D) जुनागड शिलालेख
76. Which of the following materials was <i>not</i> used in the Gandhara School of Art ? (A) Grey Sandstone (B) Terracotta (C) Limestone (D) Marble	76. खालीलपैकी कशाचा वापर गांधार कलाशैली मध्ये झाला नाही ? (A) करडाबलू आदगड (B) टेराकोटा (C) चुनखडी (D) संगमरवर
77. The following is <i>not</i> a composition of Nagarjuna, the scholar who was a contemporary of the later Satavahanas : (A) Yogachar (B) Ratishastra (C) Rasa-Ratnakar (D) Setubandh	77. सातवाहनांच्या समकालीन असलेल्या नागार्जुन या विद्वानाद्वारे लिहिलेली खालील रचना नाही : (A) योगाचार (B) रतिशास्त्र (C) रस-रत्नाकर (D) सेतुबंध

78. The coins of the..... dynasty depict the fish symbol on the reverse.

- (A) Guptas
- (B) Kushanas
- (C) Hoyasalas
- (D) Pandyas

79. Which of the following temples is *not* an example of the Pallava temple architecture ?

- (A) Virattaneshvara Temple, Tiruttani
- (B) Vaikunthaperumal Temple, Uttiramerur
- (C) Kailasanatha Temple, Kanchipuram
- (D) Koranganatha Temple, Srinivasanallur

80. Who among the following seems to have monopolized the trade in silk in ancient times ?

- (A) Chinese
- (B) Arabs
- (C) Persians
- (D) Sinhalese

78. राजवंशाच्या नाण्यांच्या मागील बाजूवर मत्स्य चिन्ह दर्शविले असते.

- (A) गुप्त
- (B) कुषाण
- (C) होयसळ
- (D) पांड्य

79. खालीलपैकी कोणते मंदिर पल्लव मंदिर स्थापत्याचे उदाहरण नाही ?

- (A) वीरत्तनेश्वर मंदिर, तिरुत्तनी
- (B) वैकुंठपेरूमाल मंदिर, उत्तीरामेरूर
- (C) कैलासनाथ मंदिर, कांचीपूरम
- (D) कोरंगनाथ मंदिर, श्रीनिवासनल्लूर

80. प्राचीन काळातील पुढीलपैकी कोणी रेशमाचा व्यापारावर एकाधिकार केल्याचे दिसून येते ?

- (A) चिनी
- (B) अरब
- (C) फारसी
- (D) सिंहली

81. Almost all classical schools of Indian philosophy believe in some form of doctrine of Karma *except*.....

- (A) Vedic
- (B) Buddhist
- (C) Jain
- (D) Charvaka

82. Acharya Lakulisha is said to be the founder of.....

- (A) Vaishnavism
- (B) Saivism
- (C) Brahmanism
- (D) Bhagvatism

83. Who called Harshavardhana “*Sakal Uttarapatha Nath*” ?

- (A) Banabhatta
- (B) Huien Tsang
- (C) Dhruvasena II
- (D) Pulakesin II

81. खालीलपैकी कोणता भारतीय अभिजात तत्त्वज्ञानप्रवाह कर्मसिद्धांताला नाकारतो ?

- (A) वैदिक तत्त्वज्ञान
- (B) बुद्धाचे तत्त्वज्ञान
- (C) जैन तत्त्वज्ञान
- (D) चार्वाकाचे तत्त्वज्ञान

82. आचार्य लकुलीश.....चा संस्थापक मानला जातो.

- (A) वैष्णव पंथ
- (B) शैव पंथ
- (C) ब्राह्मणीसम
- (D) भागवत पंथ

83. हर्षवर्धनाला ‘सकल उत्तरपथ नाथ’ असे कोणी संबोधले आहे ?

- (A) बाणभट्ट
- (B) ह्युआन सॅन्ग
- (C) ध्रुवसेना-II
- (D) पुलकेशी-II

84. Which of the following ancient cities was never the capital of the Eastern branch of the Vakatakas ?

- (A) Nandivardhan
- (B) Pravarpur
- (C) Padmapur
- (D) Elichpur

85. Which of the following Jain politico-historian of tenth century composed Nitivakyamruta ?

- (A) Bharavi
- (B) Kalhana
- (C) Somadeva
- (D) Jayadeva

86. Which king's Hyderabad Copper Plate gives information about the solar eclipse that occurred during third year of the king's reign ?

- (A) Pulakeshin II
- (B) Krishna II
- (C) Vikramaditya II
- (D) Kattiyar

84. खालीलपैकी कोणते प्राचीन नगर वाकाटकांच्या पूर्वशाखेची राजधानी नव्हती ?

- (A) नंदिवर्धन
- (B) प्रवरपूर
- (C) पद्मपूर
- (D) एलिचपूर

85. खालीलपैकी कोणत्या ई.स.च्या दहाव्या शतकातील जैनधर्मीय राजकीय-इतिहासकाराने 'नीतीवाक्यामृत'ची रचना केली ?

- (A) भारवी
- (B) कल्हन
- (C) सोमदेव
- (D) जयदेव

86. हैदराबाद ताम्रपटामध्ये खालीलपैकी कोणत्या राजाच्या राजवटीच्या तिसऱ्या वर्षी सूर्यग्रहण झाले होते असा उल्लेख आहे ?

- (A) पुलकेशीन दुसरा
- (B) कृष्ण दुसरा
- (C) विक्रमादित्य दुसरा
- (D) कट्टियार

87. Which of the following writers has written extensively on the society of Rashtrakuta Empire ?

- (A) Al-Masudi
- (B) Ibn-Batuta
- (C) Faris Shidyaq
- (D) Abdur Razzak

88. Which of the following temples is *not* an example of the Badami Chalukyan temple architecture ?

- (A) Sangameshvara Temple, Mahakuta
- (B) Svarga Brahma Temple, Alampur
- (C) Ladkhan Temple, Aihole
- (D) Mahadev Temple, Ittagi

89. Matsyanyaya in early medieval Bengal meant.....

- (A) Fisherman's Court
- (B) State of chaos
- (C) Judge
- (D) Fight for lakes of fish

87. खालीलपैकी कोणत्या लेखकाने राष्ट्रकूट साम्राज्यावर विस्तृत लेखण केले आहे ?

- (A) अल-मसूदी
- (B) इब्न-बतूता
- (C) फरीस शिदियाक
- (D) अब्दुर रझ्झाक

88. खालीलपैकी कोणते मंदिर बादामी चालुक्य मंदिर स्थापत्याचे उदाहरण **नाही** ?

- (A) संगमेश्वर मंदिर, महाकुट
- (B) स्वर्ग ब्रह्मा मंदिर, आलमपूर
- (C) लाडखान मंदिर, ऐहोळे
- (D) महादेव मंदिर, इट्टगी

89. पूर्वमध्ययुगीन बंगाल प्रदेशात मत्स्यन्याय म्हणजे.....

- (A) मासेमारी करणाऱ्या समुदायाचे न्यायालय
- (B) गोंधळाची परिस्थिती
- (C) न्यायाधीश
- (D) मासेमारीसाठी तलावांवरून झालेले तंटे

90. Jinasena, the famous Jaina Scholar and author of Adipurana was at the court of.....

- (A) Pala Ruler, Devapala
- (B) Rashtrakuta Ruler, Amoghavarsha I
- (C) Pratihara Ruler, Mihira Bhoja
- (D) Solanki Ruler, Kumarapala

91. The Cholas evolved different structures of control by designating zones, in which 'Kottam' was.....

- (A) Urban space
- (B) Rural space
- (C) Hilly region
- (D) Pastoral-cum-agricultural space

92. *Nalayira-Divyaprabandham* belonged to.....

- (A) Tantrik Buddhism
- (B) Tantrik Jainism
- (C) Shaivism
- (D) Vaishnavism

90. प्रसिद्ध जैन विद्वान आणि आदिपुराणचे लेखक जीनसेन.....च्या दरबारात होते।

- (A) पाल राजा देवपाल
- (B) राष्ट्रकूट राजा अमोघवर्ष I
- (C) प्रतिहार राजा मिहीरभोज
- (D) सोलंकी राजा कुमारपाला

91. नियंत्रणाच्या दृष्टीने चोळ शासकांनी राज्यांची वेगवेगळ्या प्रदेशात विभागात विभाजन केले होते. यांत 'कोट्टम' म्हणजे.....

- (A) नागरी परिसर
- (B) ग्रामीण परिसर
- (C) डोंगराळ परिसर
- (D) माळराण व कृषी परिसर

92. नालाईरा-दिव्यप्रबंधम हे खालीलपैकी कोणत्या धर्मपरंपरेशी जोडले गेले आहे ?

- (A) तांत्रिक बौद्ध धम्म
- (B) तांत्रिक जैन धर्म
- (C) शैवपंथ
- (D) वैष्णवपंथ

93. What was the <i>gadyana</i> ? (A) A copper coin (B) A gold coin (C) Another name for a cowrie shell (D) A silver coin 94. Within South India, warrior lineages approximate to the <i>kshatriya</i> model emerged only : (A) In Kerala (B) In Tamil Nadu (C) In the Coromandel area (D) In Andhra Pradesh 95. According to Harbans Mukhia, Indian familiarity with Persian at the popular level can be traced to the writings and discourses of..... (A) Nasiruddin Chiragh (B) Moin al-din Chishti (C) Gesudaraz (D) Baba Farid 96. Who introduced the ceremonies of <i>sijda</i> and <i>paibos</i> ? (A) Iltutmish (B) Balban (C) Alauddin Khilji (D) Muhammad bin Tughlaq	93. गदयाना काय होता ? (A) तांब्यांचे नाणे (B) सोन्यांचे नाणे (C) कवडीसाठी दुसरा शब्द (D) चांदीचे नाणे 94. तमिळ शिलालेखात नेहमी येणाऱ्या निरांबम् या शब्दाने कशाचा निर्देश होतो ? (A) केरळ मध्ये (B) तामिळनाडू मध्ये (C) कोरोमंडल मध्ये (D) आंध्रप्रदेश मध्ये 95. हरबन्स मुखिया यांच्या मते लोकव्यवहारातही फारसी भाषा भारतीयांच्या ओळखीची असण्याचं कारणे म्हणजे.....चे लिखाण आणि भाषणे. (A) नसीरुद्दीन चिराग (B) मोइन अल-दिन चिश्ती (C) गेसूदराझ (D) बाबा फरीद 96. सिजदा आणि पाइबोसची निधी कोणी सुरू केली ? (A) इल्तुतमिश (B) बलबन (C) अलाउद्दीन खलजी (D) मुहम्मद बिन तुघलक

97. Where in the Deccan do we find the earliest Turkish styled hammams ? (A) In Golconda, near Hyderabad (B) In Firuzabad, near Gulbarga (C) In Bijapur, near the Gol Gumbaz (D) In Khuldabad, near Aurangabad 98. At the time of accession, Iltutmish was the governor of..... (A) Bengal (B) Sindh (C) Multan (D) Badaun 99. During Alauddin's reign a Tanka was made of..... (A) 50 Jitals (B) 49 Jitals (C) 48 Jitals (D) 47 Jitals 100. The fort of Jajnagar, against which Ulugh Khan led an expedition, was in the kingdom of..... (A) Odisha (B) Malwa (C) Gujarat (D) Warangal	97. दख्खनमध्ये सर्वात आधीचे तुर्की पद्धतीतले हम्माम कुठे आहे? (A) गोलकोंडा, हैद्राबाद जवळ (B) फिरोजाबाद, गुलबर्गा जवळ (C) विजापूर, गोलगुमट जवळ (D) खुलदाबाद, औरंगाबाद जवळ 98. सत्तेत आलेल्या काळात इल्तुतमिश..... चा राज्यपाल होता. (A) बंगाल (B) सिंध (C) मुलतान (D) बदाऊन 99. अलाउद्दीनच्या काळात एक टंका..... चा होता. (A) 50 जितल (B) 49 जितल (C) 48 जितल (D) 47 जितल 100. उलूघ खानने जाजनगरच्या किल्ल्याच्या विरोधात मोहिम उघडली तो किल्ला..... येथे स्थित आहे. (A) ओडिशा (B) मालवा (C) गुजरात (D) वारांगल

JUN - 10220/II—C

ROUGH WORK